

כיתות גומא וגפן תקופת לימוד שנייה

שם הקורס: מבוא לעסקים אלקטרוניים

מספר הקורס: 4090

שם המרצה: פרופסור שיזף רפאלי

מועד ההרצאה: ימי שישי, 11:00-08:00, ינואר-פברואר '20

שעות הקבלה: בבניין ג'ייקובס חדר 612, בימי רביעי 13:00-12:00, בתיאום מראש

דוא"ל: sheizaf@rafaeli.net

מטרות

	 <p>E-Commerce</p>	<p>רשתות ממוחשבות מנוצלות לצרכי פעילות עסקית ומסחרית ובניהול ארגונים באינטנסיביות מזה למעלה מעשר שנים.</p> <p>מסחר אלקטרוני (שהוא רק חלק אחד ממגוון פעילויות העסקים האלקטרוניים) תפס בתוך תקופת זמן קצרה מעמד מרכזי בפעילות המסחרית.</p> <p>אין טכנולוגיה או שיטה עסקית בהיסטוריה האנושית שצמחו במהירות כה רבה למעמד כה מרכזי.</p>
--	--	--

כל הסימנים מראים שקצב הצמיחה שהוביל תהליך זה איננו מאט. הכרה והבנה של הטכנולוגיה של רשת, מקורותיה, תכונותיה וכיווני התפתחותה הם מרכזיים לניהול מודרני. ראוי, למשל, הגראף משמאל. הבעה חוזרת?

קורס זה יעסוק בסוגיות ניהול שווקים אלקטרוניים. איך עושים עסקים בסביבה ועידן של תקשורת מתווכת מחשב? במהלך הפגישות נסקור תהליכים, מושגים וכלים מרכזיים.

נושאי העיסוק בקורס (על פי פרקים שבועיים) הם:

- 3.1.20 מבוא, חוקי מור, גילדר, מטקלף, ריד. מודלים עסקיים. התארגנות לקבוצות, משפחות מושגים ומושגים.
- 17.1.20 הצפנה, אבטחה ופרטיות. מועד אחרון לאישור קבוצה ומשפחת נושאים
- 24.1.20 מכרזים ותמחור דינמי הגדרה ראשונית של שני מושגים לפחות לכל תלמיד בליגילו
- 31.1.20 מנועי חיפוש, SEO, PPC. מועד אחרון לאישור נושא עסקי לקבוצה.
- 7.2.20 מדידה ותגמול, Web Metrics, Access Logs.
- 14.2.20 אמון, מערכות המלצה, קהילות וירטואליות, Wikinomics, רשתות חברתיות מודלים עסקיים, פלטפורמות, אמצעי תשלום, micropayments מועד אחרון להגשת טיוטא ראשונה לתוכנית עסקית.

21.2.20 שיעור אחרון. חזרה. מצגות קבוצתיות.

המבחן המסכם ייערך בתאריך 28 בפברואר 2020

חובות הקורס כוללים:

- השתתפות פעילה בשעורים, כולל נוכחות, קריאת חומרים, הגשת הגדרה למושגים, השתתפות בשיח הקבוצתי הכיתתי אודות המושגים הנלמדים בפורומים של Moodle ושל Ligilo, השתתפות בדירוג התוכניות הקבוצתיות. יש להתארגן בקבוצות המכילות עד חמישה חברים כל אחת, עד לשיעור השני. כל קבוצה תהיה אחראית להכנת טיוטת תוכנית עסקית עד סוף תקופת הלימודים, ועל הגדרה ובחירה של משפחת מושגים, ואז הגדרת המושגים האלה בליגילו. ההרשמה לקבוצה והגדרת משפחת המושגים תיעשה בשבוע שלאחר המפגש הראשון, במערכת ליגילו.
- על הפוסט הראשון של הקבוצה להכיל את שמות חברי הקבוצה, את נושא משפחת המושגים שתמצו להגדיר, ואת חלוקת המושגים (שניים או שלושה מושגים לכל סטודנט). הפוסט הזה יכול (אפשר בהמשך) גם שם מותג להצעה העסקית של הקבוצה.
- הגדרת המושגים תיעשה על ידי כל סטודנט עד לשיעור השלישי. על כל סטודנט להוסיף פוסטים בליגילו, בקצב של לפחות אחד לשיעור, במהלך כל הקורס. כולם מוזמנים לקשר לפוסטים של קבוצות אחרות, ולמושגים המוגדרים על ידי אחרים. (15% מן הציון הסופי)
- הכנה והגשה של טיוטת תוכנית עסקית (עבודה בקבוצה), עמידה במועדי ההגשה (15% מהציון הסופי).
- התוכניות תוגשנה כפוסטים (קבוצתיים בליגילו ובהצגה מסכמת בכיתה. חומרי ההצגה (קבצי פאוארפוינט או אחרים) יועברו גם הם לרשת, ויועמדו לרשות כולם. קבוצות תכלנה עד חמישה חברים כל אחת. התוכנית תכלול סקירה של התחום המוצע, תוצרי מודיעין עסקי, מתחרים קיימים, סיכויים וסיכונים. התוכנית יכולה לתאר מיזם, או טכנולוגיה, או (לחלופין) לתקוף רעיון ולהציגו באור שלילי. קבוצות תאשרנה עם המרצה את נושא התוכנית עד השיעור הרביעי, ותגשנה גרסה ראשונה עד לשיעור השישי. איכות התוכנית תישפט על ידי תלמידי הכיתה בשבתם כמשקיעים פוטנציאליים, והציונים יינתנו בתחרות עם הקבוצות האחרות.
- מבחן מסכם (70% מהציון הסופי או יותר). המבחן ייכתב בחומר פתוח, ובהגבלת זמן. המבחן יבדוק הבנה ובקיאות בנושאים המוזכרים בטבלת המושגים המוצגים לעיל.

רשימת מושגים ושמות אישים לעיון בתחום השווקים האלקטרוניים, בהם אפשר להשתמש לצורך מטלות המושג:

iBeacon	Digital Cash and other alternative payment mechanisms	3D Printing
ICANN	Digital Certificate	3G, 4G, 5G
Information Age	Digital Divide	Adware
Information Overload	Digital Goods	Adwords and Adsense
Instant Messaging (IM)	Disintermediation/Reintermediation	Affiliate Marketing
Interactivity	Disruptive Innovation	Amazon
Intellectual Property	Domain Name Service (DNS)	Apple
Internet of Things IoT	Dynamic Pricing	Balkanization of the Internet
Intranet / Extranet	EBay	Behavioral Ad Targeting
iTunes	EDI	Big Data
Klout	ERP	Bluetooth
Last Mile Issue	e-Government	Burn-Rate
Legacy Business	Filter bubble	Business Intelligence (BI)
Learning Curve	First Mover Effect	BYOD
Linux	Folksonomy	B2B, B2C, C2B, C2C
Location Based (Services, Commerce)	Forums, Discussion Boards	CAPTCHA
Lock-In	Fraud	CRM
Long Tail	Freemium	CTR (Click Through Rate)
m-commerce	Free Rider	Certification Authority
Mass Customization	Gamification	Clicks and Mortar/Brick and Click
MegaUpload	Gartner's Hype Curve	Click Fraud
Metcalfe's Law	Gilder / Nielsen's Law	Cloud Computing
Micropayments	G2C	Collaborative Filtering
Middleware	Globalization and Internet	Computer Literacy
BlockChain	GoogleBombing,	Conversion Rate
Moore's Law	GoogleWhacking	Cookies
Napster	Hackers and Crackers	Crowdsourcing
Native Ads	Hypertextuality	Crowdfunding
Net Neutrality		Cryptography
Netiquette		Darknet
Netflix		
Network Effects		

WikiLeaks	SEO	Open Source
Wikipedia Zero	SEM	Open Innovation
Yahoo	SET (Secure Electronic Transaction)	Opt In / Opt Out
Wikinomics	Semantic Web	Packet Switching
Wisdom of Crowds	Slacktivism	PayPal
Echo Chamber	SNA (Social Network Analysis)	Pay Per Click / Cost Per Click PPC, CPC
	Spam	Peer-to-Peer (P2P)
Yohai Benkler	Spyware	Phishing
Tim Berners-Lee	Stickiness	Platforms-Pipelines
Jeff Bezos	Streaming Media	Podcasts/Vodcasts
danah boyd	TCP/IP	Prediction Markets
Vinton Cerf	Telecommuting	Price Discrimination
Esther Dyson	Tragedy of the Commons	Privacy Policy
Bill Gates	Trust Online	Public-Key Encryption
Steve Jobs	Unique/Reach audience measures	Push/Pull Media/Channels
Evgeny Morozov	Usability	Q&A Sites
Nicholas Negroponte	Vickrey Auctions	Qualitative Metrics
Eric S. Raymond	Virality	Quantitative Metrics
Sheryl Sandberg	VOIP	Quantum computing and cryptography
Aaron Swartz	VPN	Reed's Law
Yossi Vardi	Web 2.0, 3.0	Recommender Systems
Mark Zuckerberg	Wikis	RSA
		SaaS

אישים:

אין בקורס זה ספר לימוד חובה, אם כי להלן פרטים על ספרי רשות:

Turban • King • McKay • Marshall • Lee • Viehland: *Electronic Commerce* Prentice Hall, 2014.
<http://www.prenhall.com/turban/>

Laudon and Traver, *E-commerce: Business, Technology, Society*, Prentice Hall, 2015.
<http://www.prenhall.com/laudon/>

EBusiness Resource Collection
<http://ebusiness.yeda.info>

Virtual Communities Resource Collection
<http://vc.yeda.info>

ISWorld Net's EBusiness Course
<http://www.magal.com/iswn/teaching/ebusiness/index.cfm>

Michael Rappa's *Managing the Digital Enterprise*:
<http://digitalenterprise.org/index.html>

Recent, Notable Books:

Choudary, S. P., Van Alstyne, M. W., & Parker, G. G. (2016). *Platform revolution: How networked markets are transforming the economy--and how to make them work for you*. WW Norton & Company.

Chris Anderson (2009) *Free: The Future of a Radical Price*, Hyperion..

Chris Anderson (2006) *The Long Tail: Why the Future of Business is Selling Less of More*.

Yochai Benkler: (2007) *The Wealth of Networks*, Yale Univ. Press.

Yochai Benkler: (2011) *The Penguin and the Leviathan*, Yale Univ. Press.

Friedman, T.L. (2006). *The World is Flat: A Brief History of the Twenty-first Century*. [updated and expanded version]. Farrar, Straus and Giroux

Kaushik, A. (2009) *Web Analytics 2.0: The Art of Online Accountability and Science of Customer Centricity*, Sybex.

Qualman, Erik (2009) *Socialnomics: How Social Media Transforms the Way We Live and Do Business*, Wiley.

Cass Sunstein *Infotopia: How Many Minds Produce Knowledge*.

James Surowiecki (2005): *The Wisdom of Crowds*.

Tapscott, D. & Williams, A. D. (2006). *Wikinomics: How Mass Collaboration Changes Everything*. Portfolio.

Tapscott, D. & Williams, A. D. (2011). *MacroWikinomics: Rebooting Business and the World*. Portfolio.

David Weinberger (2007). *Everything is Miscellaneous: The Power of the New Digital Disorder*.

<http://www.digitalenterprise.org>

סילבוס מפורט, הכולל 15 נושאים ומקורות המלווים את הנושאים הללו.

הפרויקט לקידום מסחר אלקטרוני של איגוד האינטרנט הישראלי:

http://www.isoc.org.il/pr_heb/pr_201407a.html

הטורים בעיתון של פרופ' רפאלי, זמינים באתרים של "כלכליסט" ושל "גלובס" ומרוכזים

באתר <http://rafaeli.net> תחת הלשונית Press Columns

סדרת הרצאות מוקלטות של פרופ' רפאלי ברדיו:

<http://gsb.haifa.ac.il/~sheizaf/AcademyAlephSheizafW.htm>